

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
Fél évre — — — 4 " | Egyes szám ára — — 16 fill.
Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

A miniszterelnök a II-ik hadikölcsön meghosszabbításáról.

Olasz szövetségesünk, aki felett 30 esztendőn át tartottuk oltalmazó karunkat, aki a mi barátságunknak köszönhetette békéjét, haladását, anyagi és szellemi javakban való előmenetelét, aki egész birodalmat szerzett Afrikában, amelyre a mi támogatásunk nélkül még csak álmában sem gondolhatott, orvul támadott meg bennünket éppen akkor, amidőn önként átakartuk neki adni a monarchiának olaszlakta határszélét.

Elérkezettnek látta a pillanatot, ledobta az álarcot, hogy orgyilkos törével hátba támadja az egész Európának, az olasz nemzetnek szabadságát és a fenyegető orosz óriással harcban álló monarchiát.

De rosszul számított. Tíz hónapi hősiesség küzdelemben megtanultunk a tulerővel szemben megállani, feltartóztattuk, megőröltük, futásra kényszerítettük a keményebb ellenségnek milliónyi hadát. Győztes seregeink nemes haraggal párosult utálattal fordulnak az áruló felé, hatványozott elszántságot, ujult erőt szegezve az új ellenség mellé, lovasias lelkének egész valójában felháborodástól remegve, tette-kész elszántságban égve áll az egész nemzet az új harc felé menő katonáink mögött.

Mint annyiszor a múltban, az új ellenség, az új veszély ujult erővel váltja ki a magyar jellem legdicsőbb tulajdonságait. Visszavonás, kishitűség, csüggedés nem látható sehol, az egész nemzet egy nagy egységes, tette-kész önfeláldozó elhatározás. A kormány, amelyet ezekben a nagy időkben állított a nemzet élére az isteni gondviselés, érzi a felelősség súlyát, a feladat nagyságát, de érzi azt is, hogy mindenre képes és mindenre kész nemzetre támaszkodhatik, amelynek egyesíteni, szervezni és küzdelemben kell vinni minden erejét. Ezt várja a nemzet a kormánytól, ezt parancsolja saját kötelelességérzete, ezt az egy célt szabad csak ismernie, hogy méltónak bizonyuljon a nemzethez, mely sorsának gondozójává tette őt.

Ettől a tudattól áthatva fordul a kormány a nemzethez azzal a felhívással, hogy bocsássa rendelkezésére minden téren, az egész vonalon összes erejét s a véráldozat mellett, amelyet olyan pazar hősiességgel ont a hazára, a nemzetgazdasági téren is adja a haza szolgálatába erőforrásait. A háboru nemcsak vért, hanem anyagi javakat is kíván, a győzelemnek gazdasági erőfeszítésünk is egyik előfeltétele. Teljes siker és teljes dicsőség csak annak a nemzetnek homlokát övezheti, amely gazdasági téren is megüti a mértéket.

Ezt az áldozatkésztséget, ezt az elszántságot nyilvánította a nemzet a háboru eddigi folyamán. Zugolódás nélkül türe a gazdasági bajokat, egymáson segítve igyekezett a hadrakeltek munkáját is teljesíteni, fényes tanujeleit adta a jószívűségnek, a felebaráti szeretet áldozatkész munkájának és az első hadiköl-

csönnek példátlanul álló eredményével ámulatba ejtette a világot, éppen most, kevés nappal az olasz árulás előtt fordult a kormány a második hadikölcsönre a nemzethez. Az eddigi eredmény a nemzet önbizalmának, gazdasági erejének és áldozatkésztségének újabb tanujele, de most az új ellenség, az új veszély láttára újabb, fokozottabb erőlködés szüksége mutatkozik, ezért a kormány meghosszabbította a hadi kölcsön eredetileg tervezett aláírási határidejét és a hadi kölcsönnek tömeges jegyzésére hívja fel a nemzetet.

A nemzetnek rettenthetetlen elszántságát ezen a téren is be kell bizonyítani. A hadi kölcsönben való részvétel becsületbeli kötelessége mindenkinek, aki a szükséges anyagi eszközökkel rendelkezik.

A háboru nagy tökéket hozott forgalomba, pénzzé tette a polgárok millióinak terményekben, állatokban és más árukban fekvő javait. Ennek a pénznek egy részét fektesse mindenki a hadi kölcsön értékébe, annak fokozott tömeges aláírása nemzeti cselekedet, amely hatványozza a nemzet élet-halál harcában rendelkezésre álló anyagi és erkölcsi erőt.

Budapest, 1915. május 27.

Gróf Tisza István s. k.
(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

— *Sem az orosz, sem az olasz meg nem állíthatja új offenzíváink sikereit, el nem veheti hős katonáink bátorságát, ha az itthon maradt polgárok „bátran“, „készséggel“ sietnek filléreikkel az állam segítségére. Nemcsak a lövészárokból, hanem itthon is lehet — és kell — védeni a hazát. A harcoló katona az életét — mindenét — áldozza fel a hazáért, az itthon lévők csak pénzüikkel kell, hogy a csatázó katonák mellé álljanak. Siessünk tehát mentül többet jegyezni a II-ik hadikölcsönből, amelyre jegyzéseket 1915. június 7-ikéig lehet eszközölni.*

A drágaság és a — hivatalnok.

A jelenlegi háboru drágaság általában mindenkire súlyosan nehezedik, kivéve a termelő osztályt, a falusi népet, mert ezek ma usznak a pénzben. Mindenféle mezőgazdasági productumnak ma ára van. Az állattenyésztők pedig ma ezekkel tömött zsebekkel nézik a világ folyását. Ma a fix fizetésű hivatalnoki osztály helyzete a legborzasztóbb. Jövedelme az öt-hatszoros árak mellett nem elég a mindennapi élelemre. Ne resteljük bevallani, hogy kevés kivétellel — ma a legtöbb hivatalnoki család nagy nélkülözéseknek van kitéve. A tisztán fizetésére utalt hivatalnokot, még ha magasabb állásban van is, az itt-ott adott csekély drágasági-pótlék sem mentesíti a megélhetéssel járó nehéz gondoktól.

Mit szóljunk a kishivatalnoki osztály sorsáról?!... Szomorú... nagyon szomorú.

A művelt és intelligens hivatalnoki osztály, az úgy nevezett „uri osztály“ ma nélkülöz, koplal s mélyen hallgatva igyekszik takargatni nyomoruságát s nélkülöző családjának szomorú helyzetét. Tavaly augusztus óta mindennek 5—6—7-szeres ára van s bizony a folyton növekedő drágaság keserveit a 10—20%-os drágasági-pótlék sem tudja enyhíteni.

A hivatalnoki osztály már műveltségénél fogva is nagyobb igényekkel bír s türelme a rendes béke időben is általánosan el van ismerve. Most, amikor tiszszerte égetőbb szükség van a hivatalnoki osztály helyzetének javítására, most, amikor még az elsőrendű szükségletek terén mélyen leszállított igényekkel jajszó nélkül készül összeroskadni az ország értelmiségének színe-java felemeljük védő szavunkat érdekükben s felhívjuk az illetékes faktorok figyelmét a szegény és szerény hivatalnoki osztály helyzetének javítására.

Ugy értesültünk, hogy Szászváros város képviselőtestülete a legközelebbi gyűlésén szintén foglalkozni fog a tisztviselők helyzetének javítását célzó indítvánnyal. Az egyes, osdíságot tűrő és üző városatyák nézzenek mélyebben a hivatalnoki családok belső életébe s csak azután fogjanak az ügy érdemleges tárgyalásába. Hisszük és reméljük, hogy a képviselőtestület a jogos és méltányos kívánságoknak helyet fog adni. *San-Toy.*

Legújabb táviratok.

(Érk. 1915. május 29-én reggel.)

Berlin, május 28. A nagy főhadiszállás jelentő: Nyugati hadszíntér: Loretto magaslatról északra az ellenség áttörési kísérleteinek gyújtópontjában álló hadtest május 9-ike óta 14 tisztet és 1450 franciát elfogott és hat gépfegyvert zsákmányolt. A Loretto magaslat gerincétől délkeletre tegnap este felé a franciák ismét új részleges támadásokat kezdtek, amelyeket visszafertük. Ab-Lainnél a harc még tart. Az ellenség tegnap este 7 órakor hosszabb tűzérési előkészítés után Bois de Pretreben is támadott, elkeseredett éjjeli harcok fejlődtek, amelyek a franciák súlyos veszteségével végződtek. A Vogézekben Metzertől délre nyugatra sikerült az ellenségnek befészkelni magát lövészárkaink egy kis részébe. Reichsackerkopfon Mühlbachtól északra a franciák támadását könnyű szerrel visszautasítottuk. 18 francia repülő tegnap megtámadta Ludwizshafen nyílt várost, a bombák több polgári egyént megöltek vagy megsebesítettek, de csak csekély anyagi kárt okoztak. Egy páncélos vezető repülőgépet Neustadtól keletre leszállásra kényszerítettünk és ezzel a nancy-i repülőgépraj parancsnokát, egy őrnagyot is foglyul ejtettünk. Repülőink Epinal melletti légi harcokban egy francia repülőgép lezuhanását okozták és egy gerardmeri kaszárnyát felgyújtottak.

Keleti hadszíntér: Dubinánál csapataink ismét offenzívába léptek. A Rossienic-Eiragolai országút mindkét oldalán indított támadásukat siker koronázta, támadásunk 3120 foglyot juttatott kezünkre, egyébként különböző pontokon visszavertünk több orosz éjjeli támadást. Délkeleti hadszíntér: Az ellenség abból a célból, hogy a szövetséges csapatok előretörését megállítsa, a Santól jobbra más hadszíntérekre hozott friss erőkkel különböző pontokon támadást kísérelt meg, e kísérletei azonban meghiúsultak, csak Sieniawa környékén szorítottak vissza kisebb osztagokat a San balpartjára, miközben mintegy hat ágyut már nem lehetett idejekorán átszállítani. Przemysłtól északkeletre fekvő vidéken Wisznia mindkét oldalán előrenyomulásunk továbbra is jól halad. Hadizsákmányunknak május 25-ikén nyilvánosságra hozott mennyiségéhez még körülbelül 9000 fogoly, 25 ágyu és 20 gépfegyver járult.

Miniszterelnökség sajtóosztálya.

NAPI HIREK.

Két vers.

I.

Van egy vágyam:
Nem tudom elérni.
Van egy dalom:
Senki meg nem érti.

— És van egy lány,
Kit régen szeretek...
És ez a lány
Sem ért meg engemet.

II.

Szerettük egymást, de el kellett válnunk,
Igy akarták a hitvány istenek.
Sápadt kísértetként hajlik ránk a bánat,
S a lelkünk lassan mindent eltemet.
Feledj el engem, én is elfeledlek,
Szivedben ne sirjon többé a „vád”.
A szenvedés oly gyorsan elemészt,
És megvet érte az egész világ.
Ó tépd ki lelkedből emlékemet,
Légy gondtalan, légy vig és szép nagyon...
— Én majd könnyű szívvel megáldalak,
S a boldogságot siratom...

Gyarmati Ferenc.

— *Mindennel és mindenben takarékoskodjunk, mert nem tudhatjuk, hogy a háboru meddig tart s mennyire vessz igénybe meglévő készleteinket!*

— **Fáy Béla kollegiumi főgondnok halála.** A szászvárosi ref. Kún-kollegiumot közvetlenül a tanévnek május hó 22-én történt befejezése után nagy veszteség érte. Szeretett és buzgó főgondnoka: Fáy Béla, cs. és kir. kamarás, május hó 23-án Budapesten 72 éves korában, hosszas szenvedés után elhunyt. A megboldogult, kit 1904. május 27-én választott meg az egyházkerületi közgyűlés a Kún-kollegium főgondnokává, az intézet néhai nagynevű, halhatatlan emlékü főgondnokának, dr. gróf Kuun Gézának közeli rokona volt, egyszersmint sok tekintetben szellemi rokona is a közművelődési kérdések, tudományosság előmozdítására célzó nemes buzgóságával. Mig betegeskedése miatt, fővárosi orvosok által való gyógyíttatás céljából nem költözött fel Budapestre, legtöbbször Hunyad megyében tartózkodott, dédácsi kastélyában, melynek hatalmas, több százados, gyönyörű parkja vidékünk egyik nevezetessége, onnan gyakran kereste föl előljárósági gyűlések, iskolai ünnepek alkalmával az intézetet. Igazi gyöngéd, finom modora, takarékos, gazdaságos,

gyakorlatias felfogással magasabb szempontokat egybekötő gondolkodás módja tette szeretetté, hasznossá, emlékezetessé 15 évi főgondnokságát.

— **Előléptetés.** A király Teutsch Mihály brassói gyárost, 34-ik tábori tüzérezredbeli tartalékos hadnagyot főhadnaggyá léptette elő. Az előléptett tiszt a háboru kitörésekor önként jelentkezett a harctérre s ott két hónapon át résztvett az oroszok elleni ütközetekben s jelenleg az ott szerzett betegsége miatt a helybeli csapatkórházakban, mint gazdászati tiszt teljesít szolgálatot. Gratulálunk!

— **A Kún-kollegium évváró ünnepe** f. hó 22-én d. e. 9 órakor volt az intézet dísztermében. Ez alkalmat megragadta az igazgató, hogy rámutasson az ifjúság előtt a mostani háboru kiváló horderejére, hadseregünk dicső tetteire, nemzetünknek e háboruban kifejtett erényeire, azokra a kötelességekre, melyekkel a haza és trón iránt hazánk minden hű fia tartozik. Itt említjük meg, hogy Kovács Gyula ny. miniszteri tanácsos ő méltósága az intézet kötelékébe tartozott 3 hadbavonult ifju segélyezésére és kitüntetésére 50—50 K-át adományozott, a tanárikar Gócza Albert, Vass Elemér, Elekes Kálmán VIII. o., illetve hadiértségit tett ifjak részére ítélte oda.

— **Halálozás.** A kérelhetetlen halál egy megyeszerte ismert férfit ragadott el közülünk: eresztvényi László Zsigmond ny. képezdei tanár, kisbarcsai ref. lelkész f. hó 22-én 89 éves korában hat heti súlyos betegség után meghalt. A patriárka kort ért lelkész halála általános részvételt keltett. Temetése f. hó 24-én ment végbe nagy részvétel mellett. Holttestét a dévai családi sirboltban helyezték örök nyugalomra.

— **Eljegyzés.** Dr. Sólyom Fekete Vilmos, a dévai törvényszék volt elnökének fia, eljegyezte Weisz Margit urleányt Budapesten.

— **Uj orvos.** Dr. Hosszu Jenő, dr. Hosszu Sándor dévai ügyvéd fia, mint orvosnövendék a háboru kezdetekor a harctérre ment. Azóta ott teljesített nehéz szolgálatot, míg a legutóbbi napokban engedélyt kapott, hogy visszatérhessen tanulmányai befejezése végett. Hosszu Jenő a mult héten letette az utolsó szigorlatot és e hó 15-én a budapesti egyetemen orvosdoktorrá avatták. Nehány napi dévai tartózkodás után a fiatal orvos ismét visszament a harctérre. Gratulálunk!

— **Halálozás.** Tanesi Földvári Alexandrine 68 éves korában hosszas szenvedés után folyó hó 21-én éjjel Déván elhalálozott. Halála gyászba borította vármegyénk előkelő családjait és pedig Simén, Báró Bornemisza Sándor és Barcsayékat. A halottat hétfőn reggel 9 órakor Szászvárosra hozták, ahol d. u. 3 órakor megtartott gyászszertartás után az itteni családi sirboltban helyezték el.

— **Nyilvános köszönet és elszámolás.** A szászvárosi állami polgári leányiskola által a Lövdődében f. hó 24-én rendezett tombolával összekötött majális összes jövedelme 468 K 10 fillér. A 71 K 74 fillér kiadás levonása után, maradt tiszta jövedelem 396 K 36 fillér. Ezen összeg mai napon „a helybeli hadbavonultak árváinak segélyezésére” a városi pénztárba befizettetett. Tombola tárgyakat adtak: Alföldi Béláné, Barcsy János, Bihoy Áronné, Bocz Gézáné, Baczó Mózesné, Bede Dénesné, Fleischer Mihályné, dr. Muntean Aurélné, Margel N., dr. Klein Árminné, dr. Nagy Sándorné, Recska István, Oprean Aurél, Vulku Jánosné, Szabó Ignácné, Simon Ferenc, Schulmeister Gáborné, Tepser Richárdné, Weisz Dezső és Simon Ferencné. A tombolajegyek el-

árusítását felkérésünkre a városi fiatal hölgyek voltak szivesek lelkes készséggel elvállalni. Fogadják fáradozásaikért mindnyájunk hálás köszöneteit! Szászváros, 1915. május 26. Simonné Horkay Malvin, igazgató.

— **A magyar vöröskeresztegylet tudósító irodájához intézett válaszos levelezőlapok árusítása.** A magyar szent korona országainak vöröskeresztegylete által létesített tudósító-iroda a háboruban megbetegedett és megsebesült katonák tartózkodási helyéről, betegségük vagy megsebesülésük minőségéről illetőleg halálukról vagy eltűnésükről a tudakozó közönségnek díjmentesen ad értesítést. A m. kir. posta viszont a maga részéről azzal mozdítja elő a tudósító-iroda célját és könnyíti meg az érdekelt közönség munkáját, hogy egyenesen erre a célra alkalmas válaszos levelezőlapokat bocsájtott ki amely levelezőlapoknak az a része, amelyen „A magyar vöröskereszt tudósító-irodája” címén a tudakozás történik, 5 filléres posta bélyeggel van ellátva, míg az iroda által adandó válasz számára szánt válaszlapon díjmentes. A közönség tehát, midőn hadbavonult hozzátartozóinak sorsáról felvilágosítást kíván szerezni, legcélszerűbben ezt a levelezőlapot használja, a melyet bármely postahivatalnál, valamint a bélyegárusítóknál 5 fillérért kaphat. Budapest, 1915. március hó 26-án. Follért Károly s. k. posta- és távirtda vezérigazgató.

— **Hymen.** Kohl Berta, Szászváros és Meister Ernest, Wien jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Bevonják a régi váltópénzt.** A „Pesti Napló” írja; Nagyváradról jelentik: A pénzügyigazgatóság hirdetést bocsátott ki, amely szerint a 10 és 20 filléres nikkelpénzeket, valamint az 1914. előtt vert egy koronásokat a nagyváradi adóhivatalhoz harminc nap alatt be kell szolgáltatni. Az adóhivatal ezeket azonnal új veretű pénzekkel cseréli ki.

— **Halálozás.** Néhai Sessler Frigyes szászvárosi timár-mester özvegye sz. Gósch Johanna Szászvároson, f. hó 27-én 50 éves korában meghalt.

— **Orosz sebesült foglyok — Szászvároson.** Folyó hó 26-án az itteni kórházakba mintegy 660 beteg és sebesült katona érkezett, akik között 45 orosz sebesült fogoly is van. Mondanunk sem kell, hogy mindenki szerette volna meglátogatni az orosz foglyokat, de a katonai parancsnokság ezt hadiérdekekből megtiltotta. Folyó hó 27-én egyenesen a harctérről még 250 sebesült és beteg katonánk érkezett, akiket egyelőre a vasúti állomás mellett levő megfigyelő állomáson tartanak. Felhívjuk a város tehetősebb polgárait, hogy a sebesülteknek cigarettát, dohányt, süteményt, befőttest stb. adományozzon. Az ily adományokat a csapatkórházak parancsnokságához kell juttatni.

— **Nincs hely a honvédhuszár és tüzérezredéknél.** A honvédelmi miniszter egy régebbi rendelete meg engedte, hogy az 1873—1877. évi születésű karpaszományos népfelkelők közül felvehető honvédhuszár ezredenkint és honvéd tábori ágyus ezredenkint husz-husz, honvéd lovas tüzér osztályonként tíz jelentkező. A most megjelent honvédelmi miniszteri rendelet szerint, miután a tüzérség és lovasság állománya teljesen fedezve van, az 1878. és 1890. évi születésű és esetleg újlag népfelkelési bemutatón szemlére behívott népfelkelők, mint önkéntesek a háboru tartamára, vagy három évre, sem a tüzérséghez, sem a lovassághoz fel nem vehetők, sőt a tüzérséghez az 1892—1894. évi születésű egyéves önkéntesek sem lesznek beoszthatók.

— **Községi és körjegyzők egyévi önkéntességi joga.** A hivatalos lap egyik száma a honvédelmi miniszter körrendeletét közli, mely szerint a hadügyminiszterrel létrejött megállapodás értelmében a fegyveres népfőlkelői szolgálatra bevont vagy alkalmasnak talált B) alosztályú népfőlkelésre kötelezett községi és körjegyzők, illetőleg segédjegyzők, akik a községi jegyzői oklevelet a középiskola hat osztályának elvégzése alapján szerezték meg, az egyévi önkéntesi karpaszomány viselésére való jogosítást kérhetik. A kérelem tekintetében határozathozatalra a népfőlkelési bemutató szemlére még csak ezután megjelenő jegyzők tekintetében a szemlebizottság elnöke hivatott. Az igény a hat középiskola sikeres elvégzését igazoló iskolai bizonyítvánnyal, a községi jegyzői oklevéllel és az illetékes járási tisztviselő által kiállított erkölcsi bizonyítvánnyal igazolandó. A fegyveres népfőlkelői szolgálatra már bevont, de még a pottesteknél levő jegyzők kérelme tekintetében az előbb említett okmányok alapján az illetékes hadkiegészítési kerületi, illetőleg honvédkiegészítő parancsnokság határoz. A hadszíntéren levő jegyzők kérelme tekintetében a határozathozatal a csapatparancsnokot illeti meg. Utóbbi esetben a fentebb említett okmányok bemutatása nem kívántatik meg: az igényjogosultság a kérelmező jegyzőkönyvi bemondása alapján állapítandó meg. A kérelem elutasítása miatt minden esetben a honvédelmi miniszterhez való felebezésnek van helye.

— **Küldjünk katonáinknak thermosüvegeket, teát, konyakot, likórt, dohányt, csokoládét, caces-t.** — Az adományokat köszönettel fogadja s a hadtápparancsnoksághoz juttatja a honvédelmi miniszterium Hadsegi Hivatala Budapest, IV., Váci-utca 38.

— **Élelmiszerek vegyvizsgálata — Déván.** A dévai piacnak sokszor rossz és gyakran élvezhetetlen élelmiszereinek vegyvizsgálatára a városi hatóság megkereste a kolozsvári kir. vegyvizsgáló állomást, hogy ezen élelmiszerek vegyvizsgálatára küldjön ki Dévára egy hatósági vegyész. A vegykesérleti állomás e kérelemnek eleget tett s Dévára küldte dr. R o t s h n e k Jenő kir. vegyész-mérnököt, ki L i e d e m a n n Hugó rendőrkapitány közbenjöttével mintát vett lisztből, paprikából, borsból, mesterséges zsirból, olajból, pálinkából, tejből és vajból. Vizsgálatának eredményét közölni fogja a rendőrhatalósággal. Jó volna, ha Szászváros város tanácsa városunkba is meghívna egy ilyen vegyészt!

— **Olcsón lehet lovat vásárolni.** A hadvezetőség elhatározta, hogy a betegen vagy sebesülten visszaérkező lovak számára kórházakat rendez be. A kórházból kikerült gyógyult, de nem harc képes lovakat mérsékelt áron eladják a gazdáknak. Magyarországon negyvenkét ilyen kórházat rendeztek be, a melyek mindegyikében átlag ötszáz lovat ápolnak. Ezekből a kórházakból eddig 3186 lovat adtak el.

— **Egy intő szó a fertőzés ellen!** Vonatvárás közben f. hó 27-én e sorok írója véletlen megfigyelte volt az alábbiaknak: Hajnali 4 órakor az állomáson állott egy sebesültszállító vonat, s a vasuti indóház korláttal elkerített részén kívül jobboldalt álltak és pihentek arról leszállított sebesültjeink. Számbavételük rövid fél óráig tarthatott. Ez idő alatt a felügyeletből többen is intették az állomás szükségshelyei felé tartó sebesülteket, hogy azt használniok nem szabad. De mikor észre nem vették a vaskorlátot át azok mégis (lehetek 20-an) egymásután elérkeztek oda. E sebesültek közvetlen a harctérről érkeztek. Ki tudhatja hány hordozója közülök azoknak a veszélyes ragályos betegségeknek, melyek ellen annyi áldozattal védekezünk. Azokat a vasuti illemhelyeket ezek után közvetlenül s gyanútlanul egészséges emberek

használják, s ezek inficiálása annál több veszéllyel járhat, mert lehetőségére nem is gondol senki. Közérdekből kérem tehát ez észlelet szíves közlését. (Beküldetett.)

— **Adakozzunk a „Vörös-Kereszt” egylet részére.**

— **A II-ik hadikölcsönből** a „Szászvárosi Takarékpénztárnál, továbbá a postánál, adóhivatalnál és a többi pénzügyintézetnél 1915. június 7-ig lehet jegyezni.

— **Ma, vasárnap (május 30.)** az „Erzsébet-Urania” egyesült mozi a „Centrá”-ban két előadást tart. Bővebbet hirdetéseink között!

— **A vak-katonáknak.** Az országos mozinap Szászvároson f. hó 23-án tartott meg. Az „Erzsébet-Urania” egyesült mozi-vállalat e napon 167 K 20 fillért juttatott a vak katonák alapja javára. Az összeg a rendőrkapitánysághoz nyugta ellenében befizettetett. Itt említjük meg, hogy Vágó Géza estélye 20 K-át és Ottó-Ottó előadása pedig 7 K 40 fillért jövedelmezett a vak katonák javára. A „Centrá” vendéglőse, Schulmeister Gábor az első napon a jótékony célra való tekintettel a termet ingyen bocsátotta a mozisok rendelkezésére.

— **A mozilátogató t. hölgyközönséget** ez uton is kérem és figyelmeztetem, hogy a moziba kalap nélkül jöjjen, illetve hogy az előadás alatt a kalapot letenni kegyeskedjék. Rendőrkapitányság.

— **A vármegyei közgyűlésről,** amely lapunk zártakor még folyik, a jövő héten fogunk beszámolni.

— **Tojás kiviteli engedélyek.** A budapesti tojástőzsde ezuton hozza a magyarországi összes tojás kivittel foglalkozó cégnek tudomására, hogy a pénzügyminiszter további intézkedésig hajlandó egy meghatározott kontingensre nézve a május 16-án életbeléptetett kiviteli tilalmat esetről-esetre általa adandó kiviteli engedélyek alapján felfüggeszteni és egyes szállományoknak Németországba való kivitelét lehetővé tenni. A pénzügyminiszterhez címzett engedélyek iránti kérvények a budapesti tojástőzsde titkárságnál (V., Szemeret utca 6.) nyújthatók be. A kétkoronás bélyeggel ellátott kérvényben benn kell foglaltatni a feladó nevének és lakhelyének, a szállítmány hozzávetőleges súlyának, a ládák számának, az átvevő nevének, a rendeltetési állomásnak, továbbá a kilépő határállomásnak. Külföldi cégeknek célszerű magyar cégeket megbízniok a kérvény benyújtásával. A tőzsde vezetősége ez alkalomból föl hívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy a kontingens korlátozott mennyiségére való tekintettel, a kiviteli kérelmeket illetőleg önmérsékletet gyakoroljanak és a kérvényt csak a már megtörtént eladás után nyújtsák be.

— **Köszönet.** A városi tanács és rendőrkapitányság az itt áthaladó sebesült katonák megvendégelésére adakozásból összegyűlt étel, ital, dohány, cigaretta stb. adományokért a sebesült katonák nevében ezuton mond hálás köszönetet.

Gravenhorst Gyula szíjgyártó-mester Szászváros, Hegy-utca 5. szám.

Ajánlja a nagyérdemű közönségnek dúsan felszerelt nagy raktárát lószerszámok, testövek, bocskorszijak és nadrágszizjakban, nyergek és mindennemű lovaglási szerszámokban. Ezenkívül minden e szakmába vágó cikkek a lehető leg-

111 :: olcsóbb árakban kaphatók :: 13—
Rendelések és javítások lelkiismeretesen, gyorsan, kifogástalan kivitelben és olcsó árban teljesítetnek.

— **Vessünk be minden talpalatnyi földet!**

— **Kalánfürdőt,** mint valamennyi magyar fürdőt érzékenyen érintette ugyan a háboru, de mindamellett a szép időjárások folytán — nő meg a múlt évi kellemes emlékek hatása alatt, a vármegye közönsége szívesen keresi föl már most is. Vasárnaponként telve a fürdő kirándulókkal — igen élénk élet uralkodik ott. A fürdő vendéglőjében izletes ételek és friss és jó italok, a rendkívüli drágaságok dacára is igen méltányos árak mellett lesznek kiszolgálva.

— **Hogyan küldjünk pénzt Szerbiába?**

A szerb hadifogságban levő osztrák-magyar katonáknak és internáltaknak postautalványokat ujabban csak a svájci postakezelőség közvetít. A postautalványokra ezentul a következő címet kell írni: „An die Oberpostkontrolle in Bern, Schweiz”. A hadifogságban levő címzett nevét a postautalvány hátán a baloldalra kell írni.

— **A Kún-kollegium nagy könyvtára** a nyári évadban is rendelkezésére áll a nagyközönségnek. Könyvkivétel a nyári idényben minden szombaton d. u. 4 órakor lesz.

— **A marha- és lóborók maximális árának megállapítása.** A miniszterium 1661/1915. M. E. számú rendeletével megállapítja a nyers marha- és lóborók, valamint a kész marha- és lóborókért követelhető legmagasabb árakat. Az árak a rendeletet kiegészítő I. és II. számú jegyzékben foglalhatnak. A vámkülföldről való beszerzésekre a rendelet által megállapított legmagasabb árak nem terjednek ki. A maximális árakra vonatkozó jegyzéket a kicsinyben való eladásra szolgáló helyiségekben könnyen látható helyen ki kell függeszteni. A megállapított maximális árak május hó 28-ikán lépnek hatályba s innen kezdve a rendelet megszűni, bármily módon történék az, két hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethetők.

— **Oroszországba nyílt levelezőlapokat küldjünk!** A bécsi hadifoglyok iránt tudakozó irodához az utóbbi időben sokan fordultak olyanok, akik orosz hadifogságban levő hozzájuk tartozónak levelet küldtek, amely azonban visszaérkezett ezzel a megjegyzéssel: „Hadifoglyoktól, vagy hadifoglyok részére írásbeli közlemények csak nyílt lapokon továbbíthatnak.”

— **Jegyzők, papok, tanítók hazafias kötelessége,** hogy a pénzben amugy is túlságosan bővelkedő falusi gazdákat a hadikölcsön jegyzésére rávegyék. Sajnos a falusi paraszt nép nagyon közömbösen viselkedik a hadikölcsönnel szemben, pedig pénze van most a népnek. A falu vezetőinek itt sok tenni valójuk van!

— **Irtóháboru a legyek ellen.** Tifusz, kolera, egyiptomi szembetegség, furunkulus, tüdővész, himlő és diftéria leselkednek az emberre a szárnyas hadsereg bombáiban: a légyköpetekben. Mindezeket kívül pedig találtak olyan parazitákat is a legyek váladékában amelyek okozói a legtöbb emberi gyomor bajnak. Komoly és megbízható orvosok, tudósok erősítik szavuk minden erejével, hogy kevés olyan rettentő ellensége van az ember egészségének és életének, mint a légy. Parányi a légy és végleges kiirtása eddig még sem sikerült. Most azonban világszerte megindult a nagy irtóhadjárat. Amerikában és Angliában egy légyölő gombával folytatnak kísérleteket, de még mindig kétséges, vajjon megtalálják-e benne a tömeges irtószert. Egyelőre a légyveszedelem ellen a legjobb és legbiztosabb védelem a legmeszszebbmenő tisztaság. Ott, ahol a légy nem talál semmiféle rothadásba átment szerves anyagot, amelybe tojásait lerakhassa, elpusztul a legyek nemzetsége és az ember megnyerte a csatát egészségének egyik legnagyobb ellenségével szemben.

— **A hazáért hősi halált haltak.** Az igazságügyminiszter 15146—1915. szám alatt a következő rendeletet adta ki a „hazáért hősi halált halt egyének megkülönböztetett megjelölése” tárgyában: A harctéren elesett, vagy az ott szerzett sebesülés, avagy betegség következtében meghalt egyének hősi önfeláldozásukkal méltán kiérdemelték azt, hogy az utókor emléküket külsőleg is megkülönböztetett alakban hatásosan őrizze majd meg. Ennélfogva elrendelem, hogy az igazságügyi hatóságok és közegek azokban a hivatalos irataikban, amelyekben a harctéren elesett, vagy az ott szerzett sebesülés, avagy betegség következtében meghalt egyének névszerint vagy mint örökhagyók szerepelnek, „az elhunyt”, „az elhalt” stb. kifejezés helyett, valamint az illető egyén családneve előtti jelzőként ezt a megkülönböztető kifejezést használják: „a hazáért hősi halált”.

— **A galíciai petróleum-vidék visszahódítása.** A Galiciában győzelmesen előrenyomuló osztrák-magyar és német csapatok bevonultak Boryslávba és Drohobycba, miáltal a galíciai petróleumvidék ismét birtokunkba jutott. Borysláv a legjelentékenyebb nyersolajtelepek központja, míg Drohobyc a petróleumvállalatok igazgatásának és a petróleumkereskedelemnek a székhelye. A galíciai

nyers petróleumtermelés 80% Boryslávra esik. Ezekben a petróleumforrásokban nemcsak osztrák és német, hanem igen jelentékeny angol és francia tőke van investálva. Drohobycban székel az a bíróság, ahol a naftakönyvek vezetnek. Ugyancsak itt vannak a nagy állami petróleumfinomítók, továbbá a „Galicia” és „Ausztia” petróleumvállalatok telepei. A Boryslávból kerülőutakon érkezett hírek szerint az oroszok a petróleumtelepeken nagyobb károkat nem okoztak. Ez elsősorban annak tulajdonítható, hogy az oroszok az itt investált francia és angol tőkét kimélni akarták. Legújabb hírek szerint Tusztanovic község, mely a petróleum-vidék közepén fekszik, lángokban áll. A 304 forrás közül jelenleg 187 forrás ég. Azt még nem tudni, vajjon a telepeket a visszavonuló oroszok gyújtották-e fel, vagy pedig a tűz a hadi operációk következtében támadt-e. Ugyancsak lángokban állanak a derccyei állami petróleum-tartályok is. A kárt mintegy 10 millió koronára becsülik.

— A petróleum-vidék visszahódítása gazdaságilag is jelentős esemény, minthogy a monarchia petróleum- és benzinkészletei erősen megfogytak. A vállalatok, mint Bécsből jelentik, már is a helyszínére küldték mérnökeiket, hogy az üzem megkezdése iránt intézkedjenek. De azért még hónapokig el fog tartani, amíg galíciai nyersolaj forgalomba kerülhet és természetesen még később jut majd a belőle finomított petróleum a piacra.

ERZSÉBET ÉS URANIA

szászvárosi egyesült mozgófényképszínházak, az „URANIA” budapesti tudományos társaság tagjai.

Vasárnap, f. évi május hó 30-án a „KÖZPONTI” szálloda nagytermében két fényes előadást tart katonazene közreműködésével

Soh'se halunk meg.

Kiállítási film-bohózat 4 felv. Irta: Freund I.

Keresztútnál.

Dráma a Tiroli parasztlázadás idejéből 3 felvonásban.

A főszerepben: HENNY PORTEN.

Ifjúkori botlás. Dráma 2 felv. Háborus aktualitások.

Helyárak délután és este: Páholy 6 K, I. hely 1 kor., II. hely 50 fill., III. hely 30 fill. Karzat 30 fill. Számozott helyek!

Jegyek előre válthatók a Lobstein-féle dohánytőzsdében.

Előadáskezdet pont d. u. 1/26 és este 1/29 órakor

Szives pártfogást kér teljes tisztelettel

A vállalat.

Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság

Ajánlja dúsan felszerelt papir-raktárát u. m.: eljegyzési- és esküvői-kártyáit, diszes kiállítású meghívóit, névjegyeit, valamint falragaszait

Mindennemű irodalmi-művek iskolai és irodai írószerek, hivatalos és egyéb nyomtatványok a legjutányosabb árak mellett szerezhetők be

Könyvnyomda, könyv-, papir- és írószerekkereskedés

A Szászváros és Vidéke kiadóhivatala

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságu portland-cementet ajánl olcsó áron a

Portland-Cementgyár, Rugler és Társai

Brassóban. Itt helyben kapható M. G. Zobel cégnél.